

Аналіз
регуляторного впливу
проекту рішення Надвірнянської міської ради «Про ставки місцевих податків і зборів (єдиний податок, транспортний податок, збір за місця паркування транспортних засобів)»

I. Визначення проблеми

Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні" визначено, що місцеві бюджети мають бути достатніми для здійснення органами місцевого самоврядування наданих їм законом повноважень і забезпечення платників податків відповідних громад якісними публічними послугами.

Відповідно п.24 статті 26 Закону України від 21 травня 1997 року №280/97-ВР "Про місцеве самоврядування в Україні" та пункту 12.3 статті 12 Податкового кодексу України (далі - ПКУ) міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів.

Одним із джерел доходів місцевих бюджетів є надходження місцевих податків і зборів.

Відповідно до статті 10 ПКУ:

"10.1. До місцевих податків належать:

10.1.1. податок на майно;

10.1.2. єдиний податок.

10.2. До місцевих зборів належать:

10.2.1. збір за місця для паркування транспортних засобів;

10.2.2. туристичний збір.

10.21. Місцеві ради обов'язково встановлюють єдиний податок та податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю, крім земельного податку за лісові землі).

10.3. Місцеві ради в межах повноважень, визначених цим Кодексом, вирішують питання відповідно до вимог цього Кодексу щодо встановлення податку на майно (в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки) та встановлення збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору та земельного податку за лісові землі.

10.4. Установлення місцевих податків та зборів, не передбачених цим Кодексом, забороняється.

10.5. Зарахування місцевих податків та зборів до відповідних місцевих бюджетів здійснюється відповідно до Бюджетного кодексу України."

У разі відсутності регулювання не сплачуватимуться місцеві податки і збори. Місцеві податки і збори згідно із Бюджетним кодексом України є одним із джерел наповнення загального фонду бюджету, за рахунок якого в тому числі утримуються бюджетні установи, що забезпечують надання послуг населенню в галузях дошкільної освіти, культури, фізичної культури та спорту тощо. Недоотримання коштів до бюджету матиме негативний вплив на територіальну громаду, оскільки не буде забезпечено в повному обсязі фінансування бюджетної сфери, виплати заробітної плати працівникам, які фінансуються з бюджету міста, міських цільових програм.

Дана проблема не може бути розв'язана за допомогою діючого регуляторного акту – рішення міської ради від 28 травня 2020 року № 1813-40/2020, який регулює податки та збори на 2021 рік, оскільки з листопада 2020 року, у зв'язку із приєднанням сіл та селищ до Надвірнянської громади, утворилася Надвірнянська міська територіальна громада. А дія діючого рішення поширюється тільки на територію м.Надвірна.

Прийняття даного регуляторного акту забезпечить стабільність наповнення загального фонду бюджету Надвірнянської міської територіальної громади, що дозволить утримувати

бюджетні установи, які забезпечують надання послуг населенню в різних галузях, своєчасно виплачувати заробітну плату бюджетникам та реалізувати міські цільові програми.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава, у т.ч.: <i>орган місцевого самоврядування</i>	+	-
Суб'єкти господарювання,	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю розробки регуляторного акта є врегулювання відносин, що виникають між органом місцевого самоврядування (міською радою), контролюючого органу та суб'єктами господарювання – платниками податку відповідно до вимог чинного законодавства. Прийняття регуляторного акту забезпечить:

- реалізацію повноважень міської ради;
- дотримання вимог Податкового кодексу України від 02.12.2010р. №2755-VI (зі змінами);
- реалізацію державної політики в податковій сфері, спрямовану на наповнення бюджету Надвірнянської міської територіальної громади для впровадження місцевих програм.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

В якості альтернативи для досягнення встановлених цілей пропонується два способи:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Неприйняття регуляторного акту (далі - Альтернатива 1)	Альтернатива неприйняття. З листопаду 2020 року, у зв'язку із приєднанням сіл та селищ до Надвірнянської громади, утворилася Надвірнянська міська територіальна громада. Оскільки дія діючого рішення міської ради від 28.05.2020р. № 1813-40/2020 "Про ставки місцевих податків і зборів на 2021 рік на території Надвірнянської міської ради, код згідно з КОАТУУ 2624010100 (податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; єдиний податок; туристичний збір; транспортний податок; збір за паркування транспортних засобів)" поширюється тільки на територію м.Надвірна, то наслідком буде недоотримання надходжень до бюджету ТГ. Це пов'язано із зростанням заробітної плати працівників бюджетної сфери, підвищенням тарифів на енергоносії тощо. Після закінчення 2021 року діюче рішення відповідно до чинного законодавства втратить свою чинність. Відповідно до підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 Податкового кодексу України "якщо міська рада або рада об'єднаних територіальних громад, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, неприйняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків і зборів,

	що є обов'язковими згідно з нормами цього Кодексу, такі податки до прийняття рішення справляються виходячи з норм цього Кодексу із застосуванням їх мінімальних ставок", тобто "нульових", що суттєво погіршить надходження до бюджету ТГ.
Прийняття регуляторного акту (далі - Альтернатива 2)	Застосування даної альтернативи ґрунтується на загальнообов'язковості прийняття рішення Надвірнянської міської ради "Про ставки місцевих податків і зборів (єдиний податок, транспортний податок, збір за місця паркування транспортних засобів)" та створить нормативно-правову базу для оподаткування на території ТГ відповідно до Податкового кодексу України.

1. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів органу місцевого самоврядування:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	відсутні	Негативний вплив на: - наповнення бюджету ТГ і, як результат, недофінансування бюджетної та соціальної сфер.
Альтернатива 2	Забезпечує досягнення цілей державного регулювання повною мірою. Позитивний вплив на: - наповнення міського бюджету, що забезпечить фінансування соціально важливих цільових програм в галузях освіти, соціального захисту населення, житлово-комунального та дорожнього господарства, транспорту тощо.	Витрати часу

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Сплата податків і зборів фізичними особами у 2022 році буде здійснюватись відповідно до Податкового кодексу України.
Альтернатива 2	Альтернатива в повній мірі враховує інтереси громади у наповненні міського бюджету. При прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів визначено об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначенні ст. 7 ПКУ з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.	Сплата податків і зборів фізичними особами у 2022 році буде здійснюватись відповідно до Податкового кодексу України.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Через відсутність регулювання, яким визначаються розміри ставок податку на 2022 рік, вигода для всіх суб'єктів господарювання - платників місцевих податків і зборів.	Відсутні витрати в частині сплати податку. Разом з цим відсутня можливість збільшення видатків для фінансування соціально важливих міських цільових програм, бюджетної сфери в галузях освіти, соціального захисту, житлово-комунального та дорожнього господарства, транспорту тощо
Альтернатива 2	Забезпечується прозорість механізму справляння місцевих податків і зборів. Надасть можливість фінансування соціально важливих міських цільових програм, бюджетної сфери в галузях освіти, соціального захисту, житлово-комунального та дорожнього господарства, тощо.	Часові витрати на отримання інформації щодо змін в оподаткуванні, інше; прями матеріальні витрати на сплату податків суб'єктами господарювання, які підпадають під дію регулювання.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

- 4 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);
- 3 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);
- 2 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);
- 1 - цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	<p>Даний спосіб не сприяє досягненню цілі регуляторного акта щодо забезпечення дотримання вимог Податкового кодексу України.</p> <p>З 01.01.2022р. на території ТГ не адмініструватимуться місцеві податки збори через відсутність рішення, оскільки на законодавчому рівні встановлено мінімальний розмір ставки "0", відповідно не нараховується та не сплачується податки. Наслідком є недоотримання надходжень до бюджету ТГ на прогнозованому рівні, що обмежить фінансування першочергових видатків, які мають тенденцію до збільшення. Це пов'язано із зростанням заробітної плати працівників бюджетної сфери, підвищенням тарифів на енергоносії тощо. Негативний вплив буде завдано об'єднаній територіальній громаді, оскільки відсутність надходжень до бюджету ставить під загрозу фінансування соціально важливих міських цільових програм, бюджетної сфери в галузях освіти, соціального захисту населення, житлово-комунального та дорожнього господарства, транспорту тощо.</p> <p>Отже, проблема продовжує існувати.</p>
Альтернатива 2	4	<p>Цілі регуляторного акта будуть досягнуті цілком (проблема більше існувати не буде). Враховуються норми чинного законодавства.</p> <p>Прогнозні надходження від запропонованого регулювання забезпечить фінансування соціально важливих міських цільових програм бюджетної сфери в галузях освіти, соціального захисту населення, житлово-комунального та</p>

		дорожнього господарства, транспорту тощо.
--	--	---

V. **Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми**

Механізм, закладений в основу проекту регуляторного акту, передбачає затвердження місцевих ставок і зборів, на території Надвірнянської міської територіальної громади.

Згідно з ПКУ до повноважень міських рад або рад територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, належить ухвалення рішення про встановлення місцевих податків і зборів.

Тому вирішити питання встановлення розміру ставок місцевих податків і зборів, пропонується шляхом ухвалення запропонованого рішення міської ради. Цей спосіб досягнення цілей є оптимальним шляхом вирішення проблеми й ґрунтується на загальнообов'язковості виконання норм рішення всіма учасниками правовідносин у системі оподаткування.

ПКУ визначено платників податку: фізичні особи, фізичні особи-підприємці та юридичні особи (резиденти і нерезиденти України).

При здійсненні регуляторної діяльності розглядаються обґрунтовані пропозиції та зауваження до проекту рішення, надані суб'єктами господарювання, представниками територіальної громади в установленому законом порядку.

Запропонований нормативно-правовий акт відповідає принципам державної регуляторної політики, а саме:

- доцільності – використання наданих державою повноважень органам місцевого самоврядування щодо встановлення місцевих податків і зборів та забезпечення наповнення міського бюджету;
- ефективності – запровадження даного регуляторного акту забезпечить правові підстави для адміністрування місцевих податків і зборів та стабільність надходжень до міського бюджету;
- збалансованості – для суб'єктів господарювання, яких стосуватиметься даний регуляторний акт, – чітке визначення умов нарахування та сплати місцевих податків і зборів для бюджету – стабільність надходжень від сплати податків і зборів;
- передбачуваності – прийняття даного регуляторного акту дозволить суб'єктам господарювання, які є платниками місцевих податків і зборів, запланувати у декларації суму податку на наступний рік, а органу місцевого самоврядування – спрогнозувати дохідну частину міського бюджету;
- принципу "прозорості" – даний проєкт рішення підлягає оприлюдненню в місцевій газеті та на офіційному сайті Надвірнянської міської ради;
- врахування громадської думки – протягом місяця з дня опублікування громадськість може направляти свої пропозиції та зауваження, а також висловити їх на відкритих громадських слуханнях.

Таким чином, впровадження регуляторного акту забезпечить дотримання норм чинного податкового законодавства як органами державної податкової служби, органами місцевого самоврядування, так і суб'єктами господарювання.

VI. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Рішення набирає чинності з початку бюджетного періоду, тобто з 01.01.2022р., та діє протягом року, з можливістю внесення змін до нього та його відміни в разі змін у чинному законодавстві.

Податковий кодекс України містить ряд норм, відповідно до яких передбачається щорічне прийняття рішень органів місцевого самоврядування стосовно встановлення місцевих податків та зборів.

Так, згідно з підпунктом 12.4.3 пункту 12.4 статті 12 Кодексу до повноважень органів місцевого самоврядування належить, зокрема, до початку наступного бюджетного періоду прийняття рішення про встановлення місцевих податків та зборів, яке набирає чинності з початку бюджетного періоду.

VII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Досягнення визначених цілей шляхом виконання вимог нового регуляторного акту забезпечить надходження до бюджету міста коштів для виконання заходів, передбачених міськими цільовими програмами.

До кількісних показників належать: кількість платників місцевих податків і зборів, на яких поширюється дія регуляторного акту, та суми коштів від його сплати.

Крім кількісних показників до вигод належить забезпечення фінансування міських програм за рахунок збільшення надходжень коштів до бюджету міста від сплати податку.

Для відстеження результативності дії регуляторного акту визначено такі показники:

- надходження до бюджету ТГ від місцевих податків і зборів;
- кількість фізичних та юридичних осіб, на яких поширюється дія акту, не обмежується;
- рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб - високий (регуляторний акт розміщено на офіційному сайті Надвірнянської міської ради, також копія акту надаватиметься на вимогу у разі надходження відповідних звернень).

VIII. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності дії акту буде здійснюватися в терміни, визначені Законом України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" та відповідно до методики, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 року №308 "Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта", зі змінами:

- базове відстеження буде здійснене після набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акту, оскільки для визначення значень показників результативності даного акту використовуються виключно статистичні дані.

- повторне відстеження результативності регуляторного акту здійснюється через рік з дня набрання ним чинності або набрання чинності більшістю його положень.

Метод проведення відстеження результативності дії регуляторного акту – статистичний.